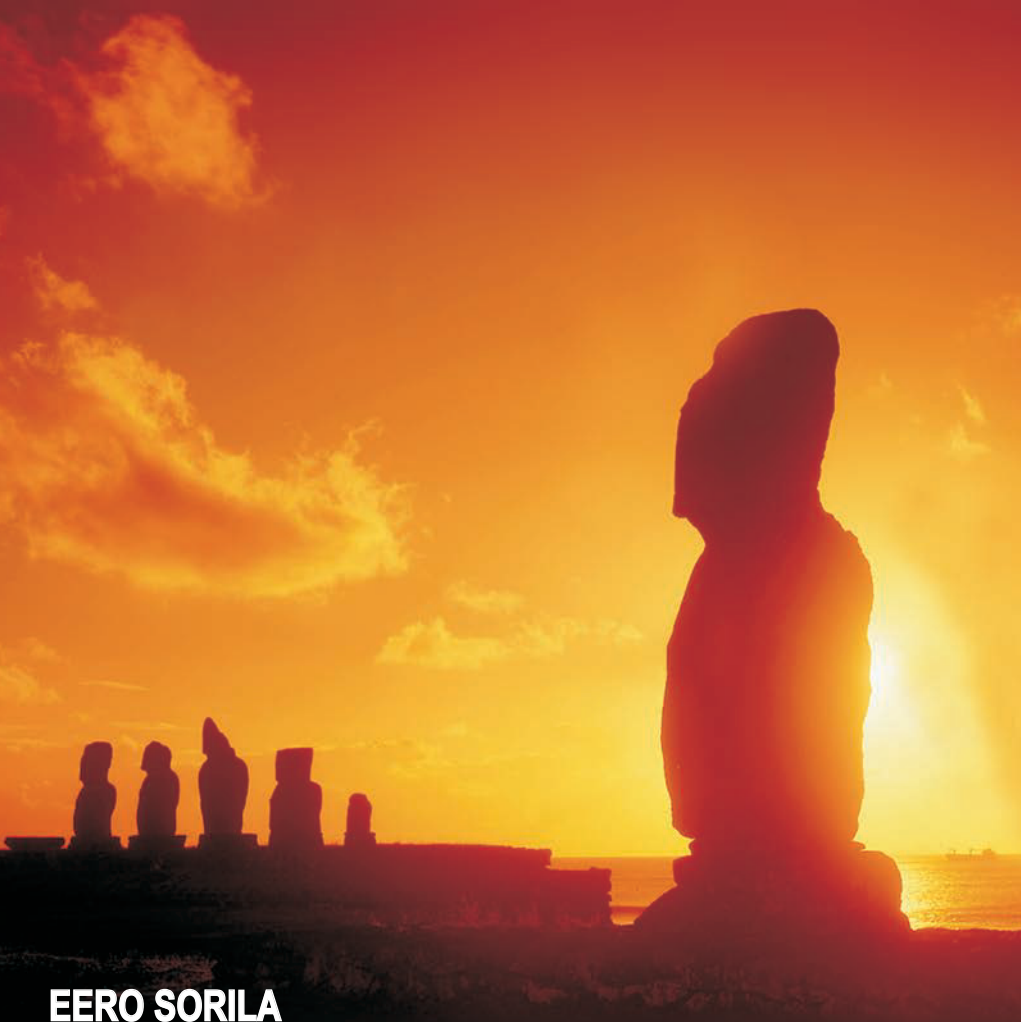

KENGÄNNAUHAUSSALLA MAAILMAN YMPÄRI

EERO SORILA

Kengännauhakassalla maailman ympäri

Kengännauhakassa, eli ”*shoestring budget*” on
englanninkielessä yleinen ilmaisu.

Kengännauhat saa ostettua pienellä rahalla.

Samoin voi matkustaa pienellä rahalla, kun
uskaltautuu kengännauhakassan ja onnen varaan.

Kansikuva on Pääsiäissaarelta, jossa mystiset Moai-patsaat
seuraavat auringonlaskua Tyyneen valtameren.

Omistus

Haluan omistaa tämän kirjan vanhemmilleni Alice ja Heikki
Sorilalle.

Heiltä olen saanut arvokasta opetusta elämän tielle ja heidän
kanssaan sain kokea elämäni ensimmäiset seikkailumatkat.

Eero Sorila

Kengännauhakassalla maailman
ympäri

© 2010 Eero Sorila

Päälllys: Kalevi Sissonen

Taitto: Books on Demand GmbH

Kuvat © Eero Sorila

Kustantaja: Books on Demand GmbH, Helsinki, Suomi

Valmistaja: Books on Demand GmbH, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-498-769-1

SISÄLLYSLUETTELO

Kiitokset	7
Saate sisältöön	8
1. Ensimmäinen seikkailumatka – 1946	13
2. Potkurikoneella Kanadaan – 1957	16
3. Valtionvieraana Kolumbiassa – 1968	27
4. Melontaa Andeilla – 1968	31
5. Etelän ristin kierros jatkuu – 1968	39
6. Merimieheksi Argentiinassa – 1969	48
7. Espanja vie sydämen – 1969	56
8. Euroopan halki peukalokyydillä – 1969	65
9. Rahattomana Kreikassa – 1969	69
10. Meksikoon linja-autolla – 1977	78
11. Eräretki Kanadassa – 1981	89
12. Kouvola–Hong Kong junalla – 1982	95
13. Taifuuni tuhoaa Filippiineillä – 1982	115
14. Kilimanjaron huipulle – 1988	123
15. Polkupyörällä Japanissa – 1991–1992	133
16. Rahtilaivalla Bahamalla – 1994	155
17. Perussa Titicacan lumoissa – 1999	162
18. Boliviassa, nukkuva jättiläinen – 1999	167
19. Kanootilla New Yorkiin – 2000	176
20. Luostarisaaressa Venäjällä – 2001	182
21. Eteenpäin Mongolian aroilla – 2001	198
22. Vaistopetos Uudessa-Seelannissa – 2003	207
23. Guyanassa viidakkokylään – 2004	212
24. Pirunsaaren rankka matka – 2004	221
25. Yöllinen ryöstö Laosissa – 2004	230
26. Syyriassa Zenobian valta – 2005	237
27. Pohjois-Korean ovet avautuvat – 2005	244
28. Pääsiäissaaren kielletty kuva – 2006	257
29. Etelämantereelle kumiveneellä – 2006	263
30. Samoalla vuorenhuippuhaudalle – 2007	269

KIITOKSET

Tunnen suurta kiitollisuutta seuraavia henkilöitä kohtaan, jotka olivat apuna kirjan syntyvaiheissa.

Tuula Schroderus kirjoitti puhtaaksi tekstin, joka muistutti harakanvarpaita. Terttu Karhinen, Juhana Nyman ja Marjatta Itkonen viimeistelivät tekstin. Kalevi Sissonen ja Markku Silanpää auttoivat silloin, kun kirjoittajan ja tietokoneen välille syntyi sota.

Tapaamani kirjailijat Christian Boucht, Veikko Huovinen, ja Tuulikki Metsola ovat olleet töittensä kautta henkisiä innoittajia matkan varrella.

Vaimoni Josephine ei tuominnut kirjoittajaa, jonka työpaja paperikasojen keskellä muistutti pyörremyrskyn aiheuttamaa kaaosta.

Lopuksi erikoinen kiitos teille sadoille ihmisille, jotka osoittitte vieraanvaraisuutta kengännauhakassalla matkustavalle.

Ainoa tapa, jolla voin osittain korvata teidän hyvyyttänne on osoittaa kanssavaeltajille samaa mitä olen teidän kautta saanut itse kokea.

SAATE SISÄLTÖÖN

Hemmottelupakettimatkoilla olen yöpynyt loistohotelleissa ja syönyt ensiluokan ravintoloissa. Ne harvat helpon elämän matkat eivät ole antaneet suurempaa aihetta muistelmiin.

Omatoimimatkoilla, jolloin rahat ovat loppuneet, kuten Argentiinassa ja Kreikassa, tie on avautunut seikkailujen maailmaan. Nämä vaikean elämän matkat ovat innoittaneet kokemusten kelaamiseen. Silloin olen joutunut luottamaan täydellisesti ventovieraisiin ihmisiin ja maailmankaikkeuden Ylläpitäjään. Käytäntö on opettanut sen, että ihminen tulee hyvin vähällä toimeen. Nykyään kannan mukanani vain pientä selkäreppua, jonka tärkein sisältö on kamera, kynä ja hammasharja.

Kirja keskittyy ”kengännauhakassalla” tehtyihin matkoihin ympäri maailmaa. Uskon, että matkustamisessa ja elämässä yleensä tahdon voima on tärkeämpi kuin rahan voima. Matkustaminen on auttanut minua kuuntelemaan kanssaihmissen sydämentykytystä ja tutustumaan itseeni. Se on opettanut katsomaan elämän suurta kuvaa luopumatta omista periaatteista. Mielestäni elämän suurin ongelma ei ole naapurissa tai yhteiskunnassa. Löydän sen peilistä.

Kirjan luvut eivät noudata jätäkää johdonmukaisuutta vaan hyppelevät maanosasta toiseen ja kirjoitustyyli vaihtelee. Kuvi- tus ei ole myöskään tasapaksua. Joissain luvuissa on useampia valokuvia, toisissa ei ollenkaan. Se johtuu kameran toiminnasta ja kuvaustilanteitten tarjonnasta. Joihinkin matkakohteisiin olen palannut ja paikannut kuvasadon puutetta, sillä yksi kuva on edelleen tuhannen sanan arvoinen.

Useasti välimatkat tarjoavat kirjassa enemmän kuin matkojen päämäärä. Asiatietojen suhteen olen pyrkinyt pitämään numerot alakantissa, etten syyllistyisi liioittelun rikokseen.

Vaellus maailmalla, kengännauhakassalla, on antanut elämälleni seikkailun helmiä. Ne helmet ovat tarjolla myös sinulle, joko kirjan tai käytännön kautta.

Tervetuloa mukaan.

Vancouverissa, 12.2.2010

Eero Sorila

Alla olevien maitten nimet ovat siltä ajalta, jolloin olen niissä käynyt. Jotkut niistä ovat vielä hallinnollisesti emämaahan sitoutuneita. Ne 30 maata, joista kerron tässä kirjassa, on merkitty tähdillä.

Albania	* Guyana
Algeria	Haiti
Andorra	Hollanti
*Argentiina	Honduras
Australia	Intia
*Bahama-saaret	Indonesia
Bangladesh	Irlanti
Barbados	Islanti
Belgia	Iso-Britannia
Belize	Israel
Bermuda	Italia
Bhutan	Itävalta
*Bolivia	*Japani
*Brasilia	Jordania
Bulgaria	*Jugoslavia
*Chile	Kamputsea
Cooksaaret	*Kanada
Costa Rica	Kenia
Dubai	*Kiina
Egypti	*Kolumbia
El Salvador	*Kreikka
Ecuador	Kuuba
*Espanja	Kypros
Etelä-Afrikka	*Laos
Etelä-Korea	Latvia
Fidži	Liechtenstein
*Filippiinit	Liettua
Guatemala	Luxemburg

Malesia	Trinidad
Malta	Tšekkoslovakia
*Marokko	Tunisia
*Meksiko	Turkki
Monaco	Ukraina
* Mongolia	*Uruguay
Myanmar	*Uusi-Seelanti
Nepal	*Venäjä
Nicaragua	Vietnam
Norja	Viro
Panama	*Yhdysvallat
*Paraguay	
*Peru	
*Pohjois-Korea	
Portugali	
Puola	
Ranska	
Ranskan Guayana	
Romania	
Saksa	
*Samoa	
San Marino	
Senegal	
Sikkim	
Singapore	
*Suomi	
*Surinam	
*Syyria	
Tahiti	
Taiwan	
*Tansania	
Thaimaa	
Tiibet	

1. ENSIMMÄINEN SEIKKAILUMATKA – 1946

Touruhovi on vanha puutalo Tourujoen penkereellä Jyväskylässä. Se on turvallinen syntymäkoti, josta lähdän ensimmäiselle seikkailumatkalle. Mikäs olisi suomalaiselle parempi kuin saunamatka?

On vuosi 1946, ja perheen esikoisena olen täyttänyt kokonaista kaksi vuotta.

Vuonna 1867 syntynyt Carl Gustaf Mannerheim on täyttänyt 79 vuotta, ja hän on eronnut Presidentin virasta huonon terveyden vuoksi. Juho Paasikivi on valittu hänen seuraajakseen.

Minä seuraan äitini jalanjalkia. Kävelemme ensiksi Tourujoen sillan yli ja sieltä matka jatkuu kaupungille. On jännittävää olla suurkaupungissa. Jyväskylän asukasluku on 23 000, mutta se näyttää pikkupojasta miljoonakaupungilta. Yleiset saunat ovat kaupungeissa suosittuja. Saavumme vajaan puolen tunnin päästä Väinön saunalle. Se tuntuu minusta tavattoman suurelta laitokselta, jossa kiuas pihisee, höyry suhisee ja vesi loiskuu. Pesutuvan puolella on omituinen mummo, joka kiduttaa miehiä. Mummo iskee vatsallaan röhöttävän miehen selkään jollain teräaseella niin, että veri tirskuu. Sitten hän imee lehmän sarvella verta ja sylkäisee lattialle. Jälkeenpäin saan tietää, että mummo oli kuppari, vaikkei oma äiti halunnut niin pahalta kuulostavaa sanaa pojalleen opettaa.

Kun olemme aikamme pesseet ja löylytelleet, auttaa äiti minua pukeutumisessa. Hän menee jostain syystä vielä saunan puolelle. Siitä se alkaa. Jännittävä kaupunki odottaa ulkona ja saman tien livahdan pukuhuoneesta ulos. Seuraavassa hetkessä äiti on saada sydänkohtauksen, kun huomaa, että poika on hävinnyt. Onneksi on kesä ja aurinkoinen ilma. Taaperran innoissani pitkin

kaupungin katuja. Olen menossa kotiin. Vauhti on kova ja äiti jossain kaukana. Hän kyselee sydän kurkussa vastaan tulijoilta: ”Onko näkynyt pientä poikaa?” Kukaan ei ole nähnyt. Olen päässyt seikkailun makuun ja pieni pelko lisää jännitystä. En tajua, mitä tuskaa tuotan äidille. Hän tekee ilmoituksen poliisilaitokselle pojan katoamisesta. Epätoivon keskellä hän rukoilee ja ajattelee myös, olisinko voinut osata Touruhoviin.

En itse ymmärrä, että olen ottanut täysin oikean suunnan kotiin. Äiti tulee kaukana perässä, hänen sydämensä takoo kipeästi ja matka tuntuu loputtoman pitkältä.

Kun äitini kertoo seuraavan vaiheen yli seitsemänkymmenen vuoden ikäisenä, itkee hän vieläkin ilosta. Olen odottamassa äitiä Tourujoen sillalla. Hän näkee poikansa jo kaukaa, juoksee kuin maratoonari maaliin ja nostaa minut syliinsä. Äidin syli on maailman paras paikka. Me kummatkin itkemme; äiti ja poika ovat löytäneet toisensa Tourujoen sillalla.

Tämä seikkailumatka on elämäni ensimmäinen, mutta ei viimeinen. Se on avaus omatoimimatkoihin, ilman edes kengännauhakassaa. Kymmenen vuotta myöhemmin kahdeksan hennon perhe lähtee valtameren taakse uusiin seikkailuihin.

Eero turvallisessa Touruhovin kodissa äidin katseen ulottuvilla ennen pojan seikkailumatkaa. Taulun on maalannut Eeron isä Uno Heikki Sorila.

2. POTKURIKONEELLA KANADAAN – 1957

Kova pakkanen paukkuu Vilppulassa talvella 1957, kun kahdeksanhenkinen perhe lähtee junalla Helsinkiin. Naapurit ja kylänmiehet ihmettelivät suuresti, mikä on matkan tarkoitus, ja vielä keskellä talvea. Asia on henkilökohtainen, eivätkä vanhemmamme siitä toivottele ympäri kylää. Me lapset menemme luottavaisesti minne viedään, sillä lapsen tahto on isän taskussa. Meistä on jännittävää matkustaa junassa, eikä matkan päämäärällä ole väliä. Englantilaisen kirjailijan C.S. Lewisin elämäkerrassa viitataan siihen, että parasta elämässä on matkanteko tavoitteeseen, perille saapuminen saattaa tuottaa jopa pettymyksen. Me lapset emme silloin tienneet saksalaisen tiedemiehen Albert Einsteinin (1879-1955) sanontaa jossa hän kuvailee ”Pidän tavattomasti matkustamisesta, mutta en perille saapumisesta”.

Helsingissä menemme Yrjönkadulla sijaitsevan korkean kivitalon yläkertaan. Siellä jännitys laukeaa. ”Me olemme lääkärintarkastuksella ja muutamme Kanadaan”, sanoo isä harakitusti. Uutinen on perheen kaksitoistavuotiaalle esikoiselle kuin kuolemanisku. Käänän pääni kohti ikkunaa ja katselen alas Vanhan kirkon puistoon. Kuumat kyyneleet valuvat pitkien poskipieliä. Joudun eroon kaikista ystävistä ja rakkaasta synnyinmaasta. En silloin vielä tiedä, että Kanada on kaksikymmentäyhdeksän kertaa Suomea suurempi ja asukkaita siellä on kuusitoista miljoonaa, neljä kertaa enemmän kuin Suomessa. Tiedän vain, että se on suuri tuntematon maailma ilman yhtään kaveria. Nämä synkät ajatukset takovat kiusallisesti päässäni kuin konevasara.

Huhtikuun alussa olemme Pan American -yhtiön potkuri-koneessa. Atlantien yllä katselen koneen ikkunasta ulos päivän

Veikko Kummila ja Eero Sorila Kanadassa, josta miesten monet kengännauhakassamatkat ovat suuntautuneet ympäri maailmaa

Eero Sorila syntyi Jyväskylässä v. 1944 ja muutti perheen mukana Kanadaan 12-vuotiaana. Vamistuttuaan peltisepäksi Montrealin ammattikoulusta v. 1965 hän työskenteli komennustöissä ympäri Kanadaa kohoten työjohtajaksi ja ammatin opettajaksi. Vuonna 1966 Sorila matkusti Länsi-Kanadaan, jonne monet sukulaiset seurasivat. Viitisenkymmentä suvun jäsentä asuu tänä päivänä Suur-Vancouverin alueella. He ovat asettuneet paikoilleen, mutta Eero Sorila on jatkanut matkustamista. Yli kolmenkymmenen ikäisenä Sorila tarttui akateemiseen haasteeseen ja valmistui University of British Columbia yliopistosta v. 1986. Historian opinnot yliopistossa, valokuvaaminen ja matkustaminen ovat muodostaneet mielenkiintoisen yhdistelmän Sorilan elämässä, jota hän jakaa kanssamme tässä kirjassa. Intohimoisena matkustajana Sorila tapasi vuonna 1970 hengen heimolaisen, jonka kanssa hän matkustaa edelleen.

Veikko Kummila syntyi Kouvossa v.1924. Hän on monitaitoinen mies, joka on toiminut vesilaitoksen palveluksessa kotikaupungissaan Kouvossa yli kolmekymmentä vuotta. Jatkosodassa hän sai kutsun rintamalle ja taisteli kolmatta vuotta ennen haavoittumistaan Tali -lhantalan kranaatti keskityksessä kesällä 1944. Kesälomillaan Kummila ajoi Lappiin Royal Enfield moottoripyörällään, kunnes hänen lapinkuumeensa muuttui kanadankuumeeksi. Ensimmäisellä matkalla Kanadaan kesällä 1990 Kummila tapasi Sorilan Vancouverissa yhteisten tuttavien kautta. Sotaveteraani Kummila on rauhallisuuden esikuva. Hänestä parempaa ystävää ja matkatoveria on turha etsiä, vakuuttaa Sorila. Kummila syö mitä vaan, nukkuu missä vaan, ja on aina hyvällä tuulella. Hän on vierailut Kanadassa yli kolmekymmentä kertaa, ja sieltä käsin kumppanukset ovat yhdessä jatkaneet monille seikkailumatkoille kautta maailman. Molempien kengännauhakassa on välillä tyhjentynyt. Olemme Korkeimman armosta selvinneet hengissä monista vaaroista - päättävät Sorila ja Kummila.

ISBN 978-952-498-769-1

